

בית משפט השלום בעכו

09 מרץ 2013

ת"א 1630-04 בינות נ' מגורה - חברה לביטוח בע"מ

בפני כב' השופטת ג'ני טנוס

תובע

צח בינות
ע"י עו"ד עדיאל גוהר

נגד

נתבעת

מגורה - חברה לביטוח בע"מ
ע"י עו"ד רם דורון

פסק דין

1
2 עסקינן בתביעה כספית לתשלום תגמולי ביטוח בגין הנכות אשר נותרה אצל התובע עקב פגיעתו
3 בתאונה מיום 26/4/01 עת עסק בצניחה (להלן – "התאונה").
4

נתונים כלליים שאינם שנויים במחלוקת:

1. התובע הוא המבוטח של הנתבעת החל משנת 1991 בשתי פוליסות לביטוח חיים שהכילו, בין השאר, כיסוי ביטוחי למקרה של נכות מתאונה, הראשונה מספרה 5-606233, והשניה מספרה 3-738833.
2. בחודש ספטמבר 1997 או בסמוך לכך, החל התובע לעסוק בתחביב חדש של רכיפת מצנחים. לפיכך, ועוד באותו חודש הודיע מיוזמתו לסוכנות הביטוח שדרכה נרכשו שתי הפוליסות הנ"ל, כי התחיל לעסוק ברכיפת מצנחים.
3. בעקבות כך שלחה לו הנתבעת שאלון חיתום לגבי רכיפת מצנחים, והתובע נפגש עם סוכן הביטוח שלו ביום 23/9/97, מילא יחד עם את השאלון וחתם עליו.
לאחר שמילא את השאלון, סוכן הביטוח שלח את השאלון לנתבעת, וזו בתורה פנתה למבטחי המשנה שלה. בקשת התובע להרחבת הכיסוי הביטוחי בגין סיכוני צניחה נדחתה, והנתבעת שלחה לסוכן הביטוח הודעה על כך ביום 29/12/97.
4. ביום 26/4/01 כאשר צנח התובע עם מצנח רכיפה, נקלע למערבולת, המצנח נסגר, והתובע צנח ללא מצנח כלפי מטה מגובה רב ונחבט בקרקע. כתוצאה מכך נפגע התובע בצורה קשה, ולאחר תקופה של טיפולים רפואיים, נותר כיום עם נכות לצמיתות (נשיעורה שנוי במחלוקת בין הצדדים).

בית משפט השלום בעכו

09 מרץ 2013

ת"א 1630-04 בינות נ' מגורה - חברה לביטוח בע"מ

- 1
- 2 בעקבות התאונה פנה התובע לסוכן הביטוח והודיע לו על התאונה, אלא שהנתבעת סירבה
- 3 להכיר בכיסוי הביטוחי בגינה.
- 4
- 5 4. בסרס אעבור להצגת טענות הצדדים, אבקש להדגיש מספר נתונים נוספים שאינם שניים
- 6 במחלוקת. בגדר זאת אציין, שאין כל מחלוקת כי שתי הפוליסות אינן מכסות נזק כתוצאה
- 7 מעיסוק בצניחה, וכי התובע ידע על החרגת תחביב הצניחה מגדר הכיסוי הביטוחי, ובשל כך
- 8 ביקש לכלול בכיסוי הביטוחי את תחביבו האמור באמצעות פניה לסוכן הביטוח וחתימה על
- 9 שאלון חיתום, כאמור לעיל.
- 10
- 11 כמו כן אין מחלוקת, כי מכתב הדחייה של הנתבעת מיום 29/12/97 נשלח לסוכן הביטוח,
- 12 ולא לתובע אישית.
- 13
- 14 נתון נוסף שגם הוא אינו שנוי במחלוקת, מתייחס לעובדה כי התובע מעולם לא שילם
- 15 פרמיה, או תוספת פרמיה בגין הביטוח שביקש.
- 16
- 17 **טענות הצדדים וגדר המחלוקת:**
- 18 5. התובע טוען, כי מאז שחתם על השאלון לא שמע דבר מאת סוכן הביטוח, אף לא מהנתבעת
- 19 עצמה, ולא קבל מהם כל מכתב או דרישה לתשלום פרמיה, או כל דרישה אחרת הנוגעת
- 20 לעיסוק ברחיפת מצנחים.
- 21
- 22 התובע הוסיף, כי נהג בתום לב ועפ"י חובת הגילוי הנדרשת ממנו כמבוטא, עת הודיע
- 23 מיוזמתו לנתבעת אודות העיסוק שלו ברחיפת מצנחים.
- 24
- 25 לטענת התובע, מאחר שהנתבעת לא השיגה על הפרטים שמולאו על ידו בשאלון שנשלח אליו
- 26 כארבע שנים לפני אירוע התאונה, מנעה היא כעת לאחר קרות התאונה לטעון להעדר כיסוי
- 27 ביטוחי.
- 28
- 29 לדבריו, הוא ראה בסוכן הביטוח כמאמן ושלוש של הנתבעת, ובתור שכזה סמך עליו שידוע
- 30 לו אם קיימת בעיה כלשהי באשר לאי היענותה להצעתו להרחיב את הכיסוי הביטוחי בגין
- 31 רחיפת מצנחים. ואולם בשל אי קבלת כל ידיעה או מכתב בקשר לשאלון או לבקשתו
- 32 להרחיב את הכיסוי הביטוחי, סבר התובע כי הוא מבוטא לרחיפת מצנחים, ולפיכך המשיך
- 33 לשלם את הפרמיות בגין שתי הפוליסות. התובע המשיך וטען, כי אילו היו הנתבעת וסוכן
- 34 הביטוח מטעמה מיידעים אותו אודות אי הסכמה לבטחו כאמור, היה שוקל להפסיק את
- 35 הביטוח אצל הנתבעת או דואג לקבלת כיסוי ביטוחי אצל חברה אחרת.

בית משפט השלום בעכו

09 מרץ 2013

ת"א 1630-04 בינות נ' מגורה - חברה לביטוח בע"מ

- 1
2 התובע טען עוד, כי הנתבעת התרשלה כלפיו משלא טרחה לשלוח לו עותק ממכתב הדחייה
3 אשר נשלח לסוכן הביטוח, ששימש כשלוח שלה. יתרה מזאת, לגרסת התובע, הנתבעת
4 נושאת באחריות שלוחית בגין רשלנותו של סוכן הביטוח, בהיותו השלוח שלה, אשר לא
5 טרח ליידע אותו כי הנתבעת דחתה את בקשתו להרחבת הכיסוי הביטוחי.
6
7 6. לעומת זאת טוענת הנתבעת, כי העבירה למבטחי המשנה שלה את בקשתו של התובע
8 להרחיב את הכיסוי הביטוחי של הפוליסות הקיימות לסיכוני רכיפת מצנחים, ואולם
9 מבטחי המשנה סירבו להרחיב את הכיסוי הקיים, ולכן היא נאלצה לדחות את בקשתו,
10 וחודיעה על כך בכתב לסוכן הביטוח, בהיותו שלוח של התובע.
11
12 לטענת הנתבעת, יש לדחות את טענת התובע לגבי קיומו של כיסוי ביטוחי מכוח 'שתיקה' או
13 חוסר תגובה. לטענתה, הצעתו של התובע להרחבת הכיסוי הביטוחי יכולה להשתכלל לכדי
14 יצירת חוזה ביטוח מחייב, רק אם היה קיבול של ההצעה המעיד על גמירות דעת לקבל את
15 ההצעה.
16
17 לסיום, הנתבעת התנגדה לכל שינוי או הרחבת חזית בכל הקשור להוספת עילה חדשה
18 מתחום דיני הנויקין, והוסיפה, כי בכל מקרה התובע לא עמד בנטל להוכיח יסודותיה של
19 עוולה כלשהי.
20
21 **דיון והכרעה:**
22 7. בדיון אשר התקיים לפני העידו התובע ואביו, מר עוזי ביעות - כעדי תביעה; וכן סוכן
23 הביטוח מר חנן יעקובוביץ, ועו"ד גב' מיכל פיק, מנהלת מחלקת תביעות ביטוח חיים אצל
24 הנתבעת - כעדי הגנה.
25
26 8. בסיכומים מטעמו ביקש התובע לבסס את תביעתו על שתי עילות: האחת, במישור החוזי,
27 ועיקרה כי חימנעותה של הנתבעת מלהשיב לו אודות הצעתו להרחיב את הכיסוי הביטוחי
28 לסיכוני רכיפת מצנחים, יצרה למעשה מערכת חוזית מחייבת לגבי קיומו של ביטוח כאמור,
29 ולכן מגווע הנתבעת מלטעון להעדר כיסוי ביטוחי בגין התאונות. העילה השנייה מושתתת על
30 אחריות ניקית, בין במישירין, בשל התרשלות הנתבעת אשר לא דאגה ליידע אותו אישית
31 אודות סירובה לבטחו בגין סיכוני רכיפת מצנחים; ובין בעקיפין, בהיותה נושאת באחריות
32 שילוחית למעשיו ומחדליו של סוכן הביטוח מטעמה בהיותו שלוח שלה, בכך שלא דאג
33 ליידע את התובע אודות התשובה אשר התקבלה אצלו מאת הנתבעת לגבי סירובה להרחיב
34 את הכיסוי הביטוחי.
35

בית משפט השלום בעכו

09 מרץ 2013

ת"א 1630-04 בינות נ' מגורה - חברה לביטוח בע"מ

- 1 לעומת זאת טענה הנתבעת בסיכומיה, כי אין כל בסיס משפטי או עובדתי לטענות התובע
2 הנ"ל, ולכן דין התביעה להידחות.
- 3
- 4 9. אקדים את המאוחר ואציין, כי דין התביעה להידחות.
- 5
- 6 אפרט – התובע אינו מבחיר בטיעוני מכוח מה ניתן ליצור מערכת חוזית מחייבת בין מבטח
7 למבוטח אך מכוח שתיקה ואי מענה, כביכול, להצעת המבוטח לרכוש כיסוי ביטוחי.
8
- 9 מכל מקום, גם אם אתעלם מעדותו של סוכן הביטוח אשר העיד כי הודיע לתובע באופן
10 מפורש על דחיית בקשתו להרחבת הכיסוי הביטוחי ואף מסר לו עותק ממכתב הדחייה,
11 ואצא מנקודת הנחה כי סוכן הביטוח לא הודיע דבר לתובע – ואיני קובעת כך – הרי שאין
12 להתעלם מהעובדה, כי הנתבעת הודיעה את תשובתה בכתב לסוכן הביטוח שמונה לשלוחו
13 של התובע פעמיים ובכתב, כפי המפורט בטפסי הצעת הביטוח עליהם חתם התובע.
14
- 15 10. טענת התובע לגבי יצירת מערכת חוזית מחייבת בגסיבות המתוארות אינה
16 מתיישבת עם האמור באחת הפוליסות, לפיה אחריות הנתבעת לכסות סיכון בגין עיסוק או
17 תחביב שיש בו משום סכנה לחייו או לבריאותו של המבוטח אחרי כניסת הפוליסה לתוקף,
18 תחול במידה והמבוטח הודיע לה על כך לפני כן, והנתבעת נתנה את הסכמתה בכתב,
19 ושולמה פרמיה בהתאם (סעיף 4 לנספח 121 לפוליסה).
20
- 21 הנה כי כן, ברי לפי האמור לעיל שעל מנת ליצור כיסוי ביטוחי בגין עיסוק או תחביב
22 המסכנים את התובע, וברור שרחיפת מצנחים שנה על הגדרה זו, שומה חיה על התובע
23 לוודא כי הנתבעת תמסור את הסכמתה בכתב ולדאוג לתשלום פרמיה בהתאם – מה שאין
24 בנמצא במקרה דנן, שכן אין חולק כי אין כל הסכמה בכתב מטעם הנתבעת לבטח את
25 התובע בגין הסיכון האמור, ואין חולק שהוא לא שילם ולא נדרש לשלם פרמיה נוספת מעבר
26 למה ששילם במקור.
27
- 28 ויודגש, התובע מאשר בעדותו כי ידע שהפוליסות אינן מכסות אותו בגין העיסוק בתחביב
29 הנ"ל, ולכן פנה מיוזמתו לסוכן הביטוח על מנת להרחיב את הכיסוי הביטוחי בנית. כמו כן,
30 אבי התובע, אשר נהג לשלם את הפרמיה לפי העדות של בנו, אישר בדבריו, כי ידע שיש
31 לשלם כסף בעבור הביטוח הנוסף. לפיכך, לא ברור לי מדוע לא דאג התובע לקבל לשם כך
32 את הסכמת הנתבעת בכתב, ולא דאג לברר מדוע אינו חב בתשלום פרמיה נוספת.
33
- 34 11. יתרה מזאת, על מנת ליצור מערכת חוזית מחייבת, אין די בשיגור הצעה בלבד לצד השני,
35 אלא יש לבחון האם כנגד ההצעה היה קיבול המעיד על גמירות דעת של הצד השני לקבל את

בית משפט השלום בעכו

09 מרץ 2013

ת"א 1630-04 בינות נ' מגורה - חברה לביטוח בע"מ

- 1 החצעה. בהקשר זה מקובלת עלי עמדת התביעה לפיה, קיבול לא יכול שיחיה על דרך
- 2 השתיקה או העדר תגובה. לענין זה נקבע בפסיקת בית המשפט העליון, כי: "קיבול של
- 3 הצעה לפי החוק (חוק החוזים), חלק כללי, תשל"ג-1983 – הערה שלי ג.ט.) מתבצעת באחת
- 4 הדרכים הקבועים בסעיפים 5 ו-6 לחוק שבו, אף אחד מהסעיפים הללו אינו מזכיר קיבול
- 5 על ידי שתיקה או העדר תגובה. בסעיף 6(ב) אף נאמר במפורש ש"קביעת המציע שהעדר
- 6 תגובה מצד הניצע יחשב לקיבול אין לה תוקף", ללמדך שהחוק דורש תגובה פוזיטיבית
- 7 מצד הניצע, בין על ידי הודעה מפורשת (סעיף 5) ובין על ידי מעשה לביצוע החוזה או
- 8 בהתנהגות אחרת, אם דרכים אלה של קיבול משתמעות מן ההצעה (סעיף 6)" (דברי כבי
- 9 השופט אשר ב-ע"א 713/76 פדני ג'ואלרס לימיטיד נ' הפניקס הישראלי חברה לביטוח
- 10 בע"מ, פ"ד לג (3), 318, 324-325).
- 11
- 12 12. על יסוד האמור לעיל, אני דוחה את טענת התובע, כי בגסיבות שנוצרו התביעה מטעה
- 13 מלטעון כנגד קיומו של כיסוי ביטוחי בגין התאונה. בכל מקרה, וכפי שהתביעה ציינה
- 14 בסיכומיה, טענת מניעת היא לעולם טענת מגן ולא טענת חרב. "השתק מכוח מצג משמש
- 15 ביסודו מגן ולא חרב... אין בכוחו לגבש עילת תביעה" (דברי כבי השופטת פרוקציה ב-ע"א
- 16 314/07 בדים ענבר רון בנק לאומי לישראל בע"מ, סעיף 20 לפסק הדין, לא פורסם, ניתן
- 17 ביום 8/4/10).
- 18
- 19 13. אעבור כעת לבירור העילה הניקית, ובפתח הדברים רואה אני לחזור ולציין את התנגדות
- 20 התביעה בסיכומיה לכל שינוי או הרחבת חזית מטעם התובע, זאת משום שכתב התביעה
- 21 אינו מפרט לדידה כל עילה נזיקית כלפיה.
- 22
- 23 גם אם אניח, כי אין המדובר בהרחבת חזית אסורה, לנוכח הטיעון הכללי שבסעיף 17 לכתב
- 24 התביעה העוסק באחריותה הישירה של התביעה או אחריותה השילוחית למעשיו של סוכן
- 25 הביטוח בהיותו שלוח מטעמה – הרי שבכתב התביעה ואף בסיכומים מטעם התובע לא
- 26 פורטו הנתונים אשר יש בהם כדי לבסס את יסודותיה של טענת הרשלנות, היא השולח
- 27 המזכרת בסיכומי התובע. ויוער, שחוסר פירוט אלמנטרי כאמור הוא שהביא, ככל הנראה,
- 28 את בית המשפט המחוזי בחיפה לקבוע בהחלטתו מיום 7/2/10 (ברע"א 15931-03-10
- 29 שהוגשה בקשר לתיק דנק), כי אין כנגד התביעה עילה נזיקית כי אם חוזית בלבד (עמ' 2
- 30 להחלטת).
- 31
- 32 14. כפי שיבואר להלן, דין טענת הרשלנות להידחות לגופה. אשר לאחריות הישירה של התביעה,
- 33 התובע לא הוכיח פסול או פגם בהתנהלות התביעה כלפיו. ואזכיר, התביעה בדקה את הצעת
- 34 התובע להרחבת הכיסוי הביטוחי לעיסוק ברחיפת מצנחים וחעבירה את ההצעה למבטחי

בית משפט השלום בעכו

09 מרץ 2013

ת"א 1630-04 בינות נ' מגורה - חברה לביטוח בע"מ

המשנה שלה, וכאשר אלה סירבו לבטח את התובע בגין עיסוק זה, הודיעה הנתבעת אודות
דחיית החצעה בכתב לסוכן הביטוח, ששימש כאמור כשלוש של התובע, ולא של הנתבעת.

זאת ועוד, אל מול דבריו העקביים של סוכן הביטוח, כי הודיע לתובע אודות עמדת הנתבעת
ואף מסר לו עותק ממכתב הדחייה שהתקבל אצלו, טען התובע כי סוכן הביטוח לא הודיע לו
דבר בקשר לכך. דא עקא, שטענה זו של התובע אינה מתיישבת עם גרסת אביו אשר טען
בתצהירו, כי במענה לשאלתו אם הכל הסתדר עם הנתבעת בקשר להרחבת הכיסוי הביטוחי
בגין תחביבו החדש של התובע, השיב לו סוכן הביטוח בטלפון שאם "לא הודיעו לך שלא אז
הכל בסדר" (סעיף 5 לתצהירו).

לא אסיים מבלי להידרש לטענת התובע, כי אילו ידע בזמנו שהנתבעת מסרבת לבטחו בגין
רחיפת מצנחים, היה דואג לרכוש לעצמו ביטוח מתאים בחברה אחרת. לענין זה התובע לא
הוכיח כי היה יכול לבטח את עצמו אצל מבטח אחר בגין הסיכון הנובע מעיסוק בתחביב זה.

15. על יסוד כל המפורט לעיל אני קובעת, כי התובע לא עמד בנטל להוכיח כי הנתבעת חבה
במישור החוזי שלם לו תגמולי ביטוח בגין התאונה, ולא הוכיח כי היא נושאת באחריות
נוקטת כלשהי כלפיו.

אחרית דבר:

16. אני מורה על דחיית התביעה.

התובע ישלם לנתבעת הוצאות הליך זה בסך של 4,000 ש"ח.

המזכירות תמציא העתקים מפסק הדין לבי"כ הצדדים.

ניתן היום, טו"ז אדר תשע"ג, 09 מרץ 2013, בהעדר הצדדים.

ג'לי שושיתא

בית משפט השלום בעכו

09 מרץ 2013

ת"א 1630-04 בינות נ' מגורה - חברה לביטוח בע"מ

1